

Asia: VN/2758/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Asian tausta ja valmistelu

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen ympäristökeskus kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnoksesta sekä valmistelussa tehdystä sidosryhmäyhteistyöstä. Syke pitää yhdyskuntajätevesidirektiivin tavoitteita ympäristön ja terveyden suojelun kannalta tärkeinä. Kansallisessa täytäntöönpanossa keskeistä on varmistaa ratkaisujen tietoperusteisuus, kustannustehokkuus, ennakoitavuus sekä toimeenpanon toteuttamiskelpoisuus.

Nyt lausunnolla oleva esitys on direktiivin kansallisen täytäntöönpanon ensimmäinen vaihe. Syke korostaa, että esityksessä tehtävät käsitteelliset ja menettelylliset linjaukset – kuten direktiivitaajamien sekä ravinteille ja mikroepäpuhtauksille herkkien alueiden määrittely – luovat perustan myöhemmille velvoitteille ja niiden kohdentumiselle. Näillä ratkaisuilla on merkittävä vaikutus tulevien toimenpiteiden vaatimustasoon, kustannuksiin ja vaikuttavuuteen.

Syke pitää perusteltuna esitettyä vaiheittaista etenemistapaa, jossa ensimmäisessä vaiheessa painottuvat käsitteistön määrittely, valmistelutoimenpiteet ja tietopohjan vahvistaminen. Samalla Syke huomauttaa, että etenemistavalla on vaikutuksia toimeenpanon kokonaisaikatauluun, ja jatkovalmistelussa tulee varmistaa riittävä ja ennakoitava siirtymäaika myöhemmille velvoitteille ja investoinneille.

Syke kiinnittää erityistä huomiota esityksen kustannusvaikutuksiin ja niihin liittyviin epävarmuuksiin. Ehdotetut uudet tehtävät, kuten kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien rekisteröintivelvoite, direktiivitaajamien sekä ravinteille ja mikroepäpuhtauksille herkkien alueiden määrittely ja säännöllinen

päivittäminen, asettavat merkittäviä vaatimuksia tiedonhallinnalle, analyysille ja jatkuvalle ylläpidolle. Tehtävien toteuttaminen edellyttää toimivia digitaalisia ratkaisuja, mukaan lukien tietojärjestelmien kehittäminen, integraatiot sekä niiden ylläpito.

Syke kiinnittää huomiota myös vesihuoltolakiin ehdotettuun tiedottamisvelvollisuuteen, jolla on vaikutuksia tietojärjestelmiin. Tiedon tuottaminen ja välittäminen edellyttävät sekä kansallisten palvelujen, kuten vesi.fi:n, että vesihuollon tietojärjestelmän (VEETI) kehittämistä ja yhteensovittamista.

Syke pitää välttämättömänä, että uusien lakisääteisten tehtävien toimeenpanoon varataan riittävät resurssit. Riittävä resursointi on edellytys tehtävien laadukkaalle toteuttamiselle, tietojen ajantasaisuudelle sekä sääntelyn vaikuttavuudelle.

Nykytila: lainsäädäntö

Lausuntonne

-

Nykytila: käytäntö

Lausuntonne

-

Nykytilan arviointi

Lausuntonne

Vesienhoitoa ja merenhoitoa koskevan lainsäädännön osalta ei esitetä arvioita nykytilasta. Voisi olla hyvä nostaa esiin, miksi erityinen muutos vesienhoidon hankekohtaiseen poikkeukseen on otettu mukaan direktiivin muutokseen ja tähän lakimuutosehdotukseen.

Keskeiset ehdotukset

Lausuntonne

-

Taloudelliset vaikutukset

Lausuntonne

Suomen ympäristökeskus katsoo, että vaikutuksia on selvitetty varsin seikkaperäisesti Syken osalta. Kuten hallituksen esityksessä todetaan, työmäärän arviointiin liittyy epävarmuuksia. Etenkin tietojärjestelmien päivityksen ja kehitystyöhön tarvittavan konsulttityön osalta kustannukset ovat epävarmoja. Uusien lakisääteisten tehtävien ja tietojen ylläpidon resursointiin tulee turvata riittävä ja pysyvä rahoitus Sykelle.

Ympäristövaikutukset

Lausuntonne

-

Vaikutukset eräisiin perus- ja ihmisoikeuksiin

Lausuntonne

-

Suhde perustulakiin ja säätämisjärjestys

Lausuntonne

-

Pykäläluonnokset ja niiden yksityiskohtaiset perustelut

Lausuntonne

-

39 § Lupahakemus (+ perustelut)

Lausuntonne

-

49 a § Vesienhoidon ympäristötavoitteista poikkeaminen (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 g § Määritelmät (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 h § Kuormituksen määrittäminen (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 i § Ehdotus direktiivitaajamiksi (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 j § Menettely ja päätös direktiivitaajamista (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 k § Yhdyskuntajätevedenpuhdistamoiden suunnittelua ja käyttöä koskevat yleiset vaatimukset (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 l § Yhdyskuntajätevedenpuhdistamossa käsitellyn veden uudelleenkäyttö (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 m § Käsiteltyjen yhdyskuntajätevesien johtamista koskeva riskinarviointi (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 n § Riskinarvioinnin laatiminen (+ perustelut)

Lausuntonne

Esityksessä ehdotetaan Lupa- ja valvontavirastolle keskeistä roolia vesien tilaa ja kuormitusta koskevassa riskinarvioinnissa. Syke korostaa, että nämä tehtävät kytkeytyvät läheisesti vesien- ja merenhoidon suunnittelussa jo tehtävään arviointityöhön. Syke pitää välttämättömänä, että riskinarviointi tukeutuu olemassa oleviin vesien- ja merenhoidon arviointeihin, jotta vältetään päällekkäisyydet, varmistetaan kustannustehokas toimeenpano ja säilytetään sääntelyn johdonmukaisuus.

110 o § Menettely riskinarvioinnin laatimisessa ja tarkistamisessa (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 p § Ehdotus typelle ja fosforille herkistä alueista (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 q § Menettely ja päätös typelle ja fosforille herkistä alueista (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 r § Ehdotus mikroepäpuhtauksille herkistä alueista (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 s § Menettely ja päätös mikroepäpuhtauksille herkistä alueista (+ perustelut)

Lausuntonne

-

156 e § Direktiivitaajamassa sijaitsevan kiinteistön jätevesijärjestelmän puhdistusvaatimus (+ perustelut)

Lausuntonne

-

211 c § Yhdyskuntajätevesiin liittyvä kansainvälinen yhteistyö (+ perustelut)

Lausuntonne

-

Voimaantuloa ja määräaikoja koskevat säännökset (+ perustelut)

Lausuntonne

-

7 § Vesihuoltolaitosten toiminta-alueisiin sisällytettävät alueet (+ perustelut)

Lausuntonne

-

11 § Liittämisvelvollisuudesta vapauttaminen (+ perustelut)

Lausuntonne

-

13 a § Jätevesiviemäriverkoston suunnittelu, rakentaminen, kunnossapito ja käyttö (+ perustelut)

Lausuntonne

-

16 § Tiedonsaanti ja tiedottamisvelvollisuus (+ perustelut)

Lausuntonne

-

Voimaantuloa ja määräaika koskevat säännökset (+ perustelut)

Lausuntonne

-

11 § Vesienhoitosuunnitelma (+ perustelut)

Lausuntonne

-

20 d § Ympäristötavoitteista poikkeaminen yhdyskuntajätevedenpuhdistamoa koskevissa hankkeissa (+ perustelut)

Lausuntonne

Perusteluissa esiintyy useammassa kohdassa ”Tarkastelu kohdistuisi saman toimialan aiheuttamaan kuormitukseen”. Tässä perusteluiden osalta jätetään varsin epäselväksi tulkinta mitä kuuluu ”samaan toimialaan” ja mihin rajausta perustuu.

Voimaantuloa ja määräaika koskevat säännökset (+ perustelut)

Lausuntonne

-

62 a § Hulevesiin tai sekaviemäreistä aiheutuviin ylivuotoihin liittyvä riski (+ perustelut)

Lausuntonne

-

62 b § Hulevesien hallintasuunnitelma (+ perustelut)

Lausuntonne

-

62 c § Hulevesien hallintasuunnitelman sisältö (+ perustelut)

Lausuntonne

-

62 d § Hulevesien hallintasuunnitelman valmistelu (+ perustelut)

Lausuntonne

-

62 e § Hulevesien hallintasuunnitelman hyväksyminen (+ perustelut)

Lausuntonne

-

Voimaantuloa ja määräaikaa koskevat säännökset (+ perustelut)

Lausuntonne

-

Valtioneuvoston asetus typelle ja fosforille herkkien alueiden määrittämisestä

Lausuntonne

-

Valtioneuvoston asetus vesihuollosta annetun asetuksen muuttamisesta

Lausuntonne

-

Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen liitteen 5 muuttamisesta

Lausuntonne

-

Valtioneuvoston asetus hulevesistä

Lausuntonne

-

Hannuniemi Johannes
Suomen ympäristäkeskus